

ע"פ 354/14 - סאלם אלולידי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 354/14

לפני: כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט נ' סולברג

המערער: סאלם אלולידי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי באר שבע
מיום 02.12.2013 בתיק ת.פ. 33501-01-13

תאריך הישיבה: כ' בסיוון התשע"ד (18.6.2014)

בשם המערער: עו"ד אבנר שמש

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט

פסק-דין

השופטת א' חיות:

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופט א' ביתן) אשר גזר על המערער שלוש שנות

עמוד 1

מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו ושנת מאסר על תנאי שלא יעבור במשך שלוש שנים עבירת סמים מסוג פשע.

1. המערער הורשע ביום 16.9.2013 על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים או הפקודה), בעבירה של סחר בסם מסוכן לפי סעיף 13 לפקודה ובעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 449(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי עובדות כתב האישום המתוקן שבהן הודה, התקשר המערער לסוכן משטרתי והציע למכור לו סם מסוג הרואין, הסוכן נענה להצעה וביום 5.8.2012 נפגשו השניים והמערער מסר לסוכן כמאה ועשרים גרם של סם מסוג הרואין וקיבל בתמורה עשרת אלפים ש"ח. לאחר הפגישה, התברר למערער כי הייתה טעות בשקילת הסם וכי הסוכן שילם לו עבור מאה גרם סם בלבד, והוא התקשר לסוכן וסיכם עמו כי יוסיף וישלם לו אלפיים שקלים נוספים. בראשית חודש פברואר 2012 יצר המערער קשר עם הסוכן וביקש לקבל את יתרת החוב והסוכן מצידו ביקש מהמערער לעשות עסקה נוספת לרכישת פלטת סם מסוג חשיש. המערער מסר לסוכן כי פלטת הסם תעלה אלף ושבע מאות ש"ח וביום 13.8.2012 נפגשו השניים לשם ביצוע העסקה. במעמד הפגישה, הודיע המערער לסוכן כי פלטת הסם אינה בידיו והוא יוכל להביאה רק בשעות החשיכה, הסוכן מצידו אמר למערער כי הוא אינו יכול לחכות ומסר למערער את החוב בסך אלפיים שקלים.

2. הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים כאמור, לא כלל הסכמה לעניין העונש אולם הוסכם בין הצדדים כי המדינה תבקש מבית המשפט להטיל על המערער ארבעים חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו, מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה וקנס ואילו המערער יוכל לטעון לעונש כראות עיניו. בית המשפט המחוזי שמע את טיעוני הצדדים לעונש ביום 12.11.2013 ובגזר הדין שניתן ביום 2.12.2013, עמד בית המשפט המחוזי על כך שהמערער אינו סוחר סמים גדול ועם זאת תפקידו כבלדר במערך הפצת הסם הוא חיוני ועל כן יש מקום להחמיר בעונשו כחלק מן המלחמה בנגע הסמים והפצתם. בית המשפט המחוזי הוסיף וציין כי כמויות הסם בהם סחר המערער אינן מבוטלות, בפרט נוכח החזקה הקבועה בתוספת השנייה לפקודת הסמים המסוכנים כי מי שמחזיק בסם מסוג הרואין במשקל העולה על 0.3 גרם ובחשיש במשקל העולה על 15 גרם, עושה זאת שלא לשם צריכה עצמית. בנסיבות אלה, כך נקבע, הפגיעה שהייתה צפויה ממעשיו של המערער הינה משמעותית. מתחם העונש ההולם שקבע בית המשפט המחוזי במקרה דנן לעבירות החזקת הסם והסחר בסם הועמד, אפוא, על שלוש עד חמש שנות מאסר בפועל ומתחם העונש ההולם לעבירת קשירת הקשר לביצוע פשע נקבע על שישה עד שנים עשר חודשי מאסר בפועל. בגזירת העונש הוסיף בית המשפט ושקל גם את הצורך בהרתעתו של המערער אשר טען כי ביצע את העבירות "כדי לעשות כסף" וכי "כך נהוג בסביבה בה הוא מתגורר". מנגד נשקלו לקולה נסיבותיו האישיות של המערער ובכללן גילו הצעיר, עברו הנקי, עבודתו בעבר לפרנסתו, העובדה כי זהו מאסרו הראשון, מצבו הרפואי הנובע מפגיעה שספג בראשו בתאונת דרכים וכן הודאתו והחרטה שהביע. בהינתן מכלול השיקולים שנבחנו כאמור, גזר בית המשפט המחוזי על המערער את העונשים שפורטו לעיל.

3. בערעור שלפנינו טוען המערער כי עונש המאסר שהוטל עליו הינו חמור יתר על המידה וכי בית המשפט המחוזי בגזרו את הדין לא נתן משקל מספיק לשיקולים לקולה. המערער שב וטוען כי הוא סובל מבעיות חברתיות ונפשיות, כי הוא אינו סוחר סמים וכי שימש כבלדר בלבד וביצע את העבירות משום שהיה נתון למרותם של אחרים אשר ניצלו אותו. המערער מוסיף כי המדינה לא נימקה מדוע היא עותרת לעונש של ארבעים חודשי מאסר בפועל, כי לא ניתן המשקל הראוי לאינטרס השיקום שלו וכי שליחתו למאסר ארוך עלולה למוטט אותו בשל מצבו הרפואי. עוד טוען המערער כי בית המשפט המחוזי לא הביא בחשבון את החרטה הכנה שהביע והוא מפנה לפסיקה של בית משפט זה, ממנה הוא מבקש להסיק כי העונש שהוטל עליו חמור בנסיבות העניין. המערער מציין כי לא ביקש אמנם שיוגש בעניינו תסקיר מטעם שירות המבחן אך הוא מצרף חוות דעת לחופשה ראשונה מטעם עובד סוציאלי בבית הסוהר "אלה", בה צוין כי

המערער שולב בהליכים טיפוליים וכי להערכת מחבר חוות הדעת הוא בעל אישיות חלשה ונגררת העלולה לסבכו בשנית במידה ויהיה באינטראקציה עם גורמים עברייניים.

4. המדינה טוענת כי יש לדחות את הערעור, וכי אין לקבל את טענת המערער ששימש בבלדר, נוכח הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן והרשעתו בעבירת הסחר וכן נוכח קביעותיו של בית המשפט קמא בגזר-הדין לעניין חלקו של המערער בעסקת הסם. עוד מציינת המדינה, כי עונש המאסר שהוטל על המערער אינו חורג ממתחם הענישה שהיא טענה לו על פי מה שהוסכם במסגרת הסדר הטיעון ומכל מקום, אין מדובר לגישתה בעונש הממוקם ברף הגבוה של רמת הענישה. אשר לטענות שהעלה המערער בדבר שיקומו ובדבר הבעיות הבריאותיות והנפשיות מהן הוא סובל, מציינת המדינה כי המערער לא ביקש כי יוגש תסקיר מטעם שירות המבחן בעניינו וכי יש להעדיף את שיקול ההרתעה בעת גזירת עונשו.

5. דין הערעור להידחות.

ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בעונשים שגזרה הערכאה הדיונית אלא במקרים בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית או שהעונש שהוטל חורג מרמת הענישה הראויה והמקובלת בנסיבות דומות (ראו: ע"פ 200/13 ברמן נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (5.2.2014); ע"פ 4894/13 סלע נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (23.1.2014)). על פי קריטריונים אלה, גזר דינו של המערער אינו מצדיק התערבות. בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה היתירה שבעבירות הסחר בסמים גם כאשר הנאשם משמש כבלדר בלבד בציינו כי "על מנת לשבור את שרשרת הפצתו של הסם יש לטפל ביד נוקשה גם בבלדרי הסמים שמאפשרים את העברתו של הסם מבעליו לציבור ובכך מסבים נזק רב לחברה" (ע"פ 3820/09 מדינת ישראל נ' אוחיון, פסקאות 16 ו-17 לפסק דינו של כב' השופט י' דנציגר (6.9.2009) וההפניות שם). המערער הוא זה שיזם את הפנייה לסוכן המשטרתי והציע לו לרכוש את הסם המסוכן מסוג הירואין ואף נענה לבקשתו לספק לו סמים נוספים. כמות הסם שבה סחר המערער, כמאה ועשרים גרם, עולה עשרות מונים על זו המקימה חזקה לפיה אין המדובר בכמות סם לצריכה עצמית ובנסיבות אלה אין לומר כי העונשים שנגזרו על המערער חורגים מרמת הענישה הראויה והמקובלת בנסיבות דומות. בניגוד לטענות שהעלה המערער, בית המשפט בהחלט הביא בחשבון את מכלול הנתונים והשיקולים הצריכים לעניין ולא התעלם מנסיבותיו האישיות של המערער, ממצבו הבריאותי וכן מן ההודאה והחרטה שהביע. גזר הדין שהוציא בית המשפט קמא תחת ידיו הינו מאוזן והולם ואין כל עילה להתערב בו.

אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, ג' בתמוז התשע"ד (1.7.2014).

שופט

שופט

שופט